

BIKAS

FOCUS OP NEPAL

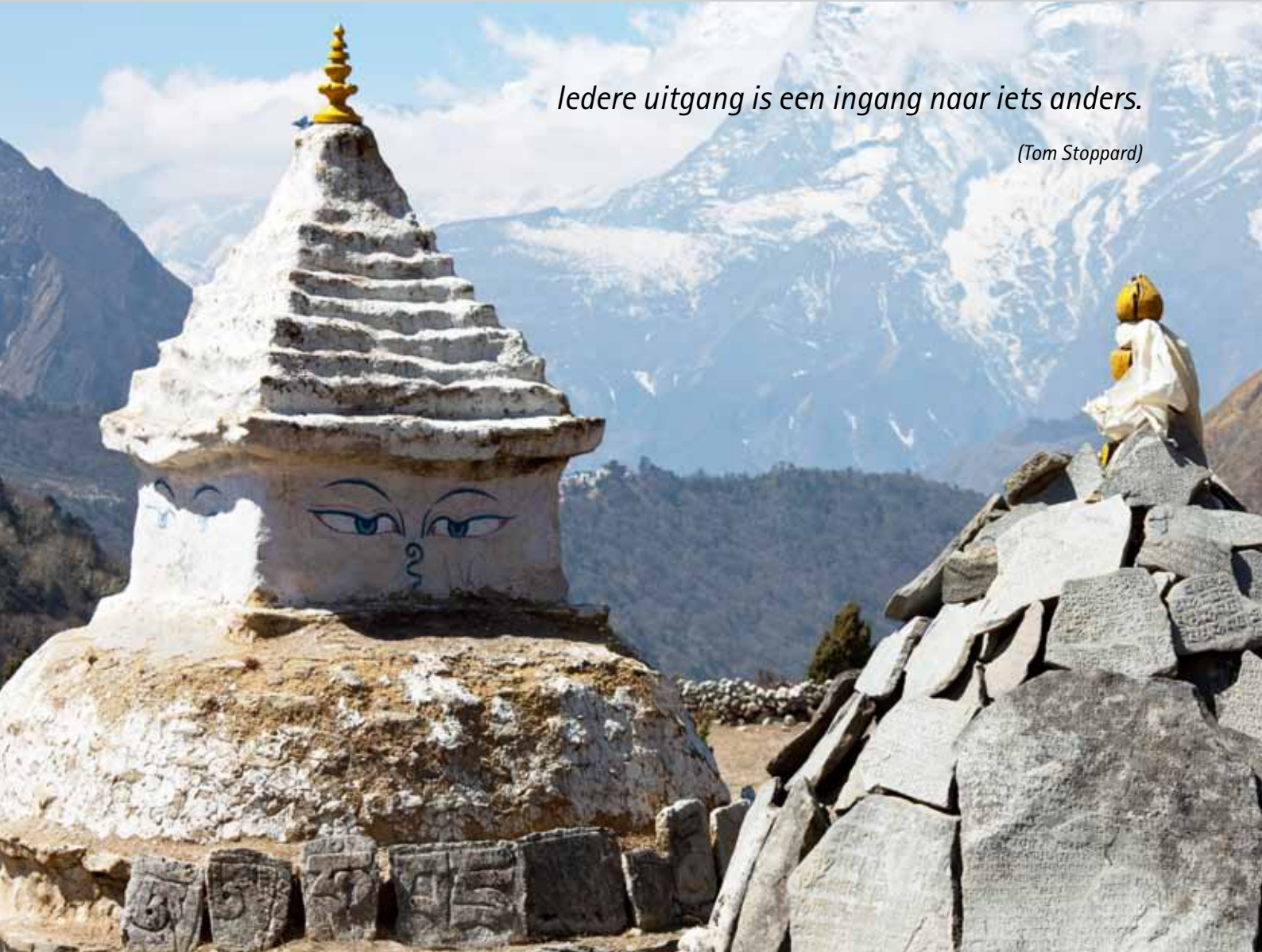

PB-PP
BELGIE(N) BELGIQUE

Tijdschrift voor ontwikkelingssamenwerking in Nepal
Driemaandelijks tijdschrift van BIKAS Association vzw
Vol.33, n°1 - januari / februari / maart 2022
Afgiftekantoor GENT-X Erkenning : P206908

Iedere uitgang is een ingang naar iets anders.

(Tom Stoppard)

VAN SCHADUW NAAR LICHT

Nepalese bergbeklimmers

De Covid pandemie heeft ongetwijfeld een van zijn zeldzame gunstige effecten gehad door het onder de aandacht brengen van Nepalese bergbeklimmers. Aanvankelijk, vóór de pandemie, in 2019, was er dit onwaarschijnlijke project van Nims, een ge-

wezen Nepalese soldaat van het elite Gorkha-regiment in het Britse leger.

Nirmal 'Nims' Purja is een van de meest gevierde bergbeklimmers ter wereld en heeft meerdere wereldrecords voor klimmen op zijn naam staan. In 2019 begon Nims aan een bijna onwaarschijnlijke

uitdaging om binnen zeven maanden alle toppen boven 8000 meter te beklimmen. Nims noemde deze onderneming toepasselijk 'Project Possible', 'Project Mogelijk'.

Wie is Nirmal Purja?

Nims werd geboren in het Myagdi-district in Nepal. Over zijn jeugd zei hij: "Ik ben opgegroeid in Chitwan, het vlakste en warmste deel van Nepal. Het is bijna op zeeniveau. We waren een heel arm gezin in een klein huis, met kippen naast de deur. Ik had niet eens slippers. Dat veranderde toen mijn twee broers bij de Gurkha's aansloten."

Nims was de jongste en werd naar een internaat gestuurd, waar hij het redelijk goed deed. Maar net als zijn broers wilde Nims zich bij het Gurkha-regiment voegen.

Nims deed dat in 2003 op 18-jarige leeftijd en ongeveer zes jaar later werd hij de eerste Gurkha die zich bij de Special Boat Service van het Verenigd Koninkrijk voegde.

Nims maakte deel uit van vele militaire operaties over de hele wereld. Tijdens een van die missies werd hij door een sluipschutter beschoten.

Zijn liefde en passie voor bergbeklimmen begon eind 2012 toen hij tijdens zijn verlof naar het basiskamp van de Mount Everest trok. Daar kwam hij tot het besef dat hij een natuurlijk talent voor alpinisme had en begon hij vele andere toppen te beklimmen.

In 2018 verliet Nims het leger om fulltime te gaan klimmen. In 2019 was Nims van plan om alle 14 pieken boven 8000 meter binnen zeven maanden te bedwingen. Het eerdere record was zeven jaar en tien maanden.

Maar voordat Nims aan zijn reis kon beginnen, stond hij voor de zware opdracht om zijn project voldoende te financieren. Uiteindelijk heeft hij zijn huis opnieuw gehypothekeerd om geld in te zamelen. In april 2019 begonnen Nims en zijn team aan hun

eerste klim naar de top van de Annapurna.

Nims realiseerde zijn droom 'Project Possible' – de veertien pieken beklimmen – in zes maanden en tien dagen. Bij de beklimming van de Shishapangma was er een klein oponthoud omdat China deze berg gesloten had. Maar dankzij de tussenkomst van de Nepalese regering heeft China hem en zijn team in oktober 2019 een speciale vergunning gegeven. Na de laatste van de veertien bergen te hebben beklimmen, zei Nims in een verklaring: "We hebben bewezen dat alles mogelijk is met enige vastberadenheid, zelfvertrouwen en positieve ingesteldheid."

Tijdens zijn beklimmingen redde hij ook enkele verdwaalde bergbeklimmers. Hij kreeg nog meer lofbetuigingen in januari 2021, toen hij en zijn team de eersten waren die in de winter de K2 in Pakistan beklimmen. Nims ging nog een stap verder door zonder extra zuurstof de top te bereiken.

Hij woont nu in Hampshire, Engeland, samen met zijn vrouw Suchi. In 2018 ontving Nims de MBE, Member of the British Empire Order (lid van de Orde van het Britse Rijk).

Ter informatie: Netflix documentaire '14 Peaks': Nothing Is Impossible' brengt Nims ongelooflijke reis door de bergen in kaart.

Bron: *The Cinemaholic*

De Gurkha brigade (Brigade of Gurkhas) is de verzamelnaam voor een aantal elite-eenheden van het Britse leger die zijn samengesteld uit Nepalese militairen. Volgens het internationaal recht worden de Britse Gurkha's niet als huurlingen beschouwd. Ze zijn volledig geïntegreerd in het Britse leger.

AFSCHEID VAN MANJILA

2022 kende voor de bestuursleden van Bikas vzw een trieste start. Op 11 januari is Manjila Thapa, na een moedig gedragen slepende ziekte, van ons heengegaan.

Manjila werd in februari 1961 geboren in Lalitpur. In de jaren 80 leerde ze Jef kennen, haar toekomstige man die toen door Nepal reisde. Vijfendertig jaar geleden kwam ze met hem mee naar België. Tijdens de procedure van het aanvragen van de nodige documenten leerde zij Mariette Ballegeer kennen, die toen werkte voor The Royal Nepalese Consulate in Antwerpen. Mariette, toen al bestuurslid van Bikas, gaf haar onmiddellijk een warm thuisgevoel zodat Manjila zich hier meer comfortabel voelde, zo ver van haar vaderland.

In België wonen was voor Manjila een grote uitdaging. Ze volgde vijf jaar Nederlandse les en probeerde ondertussen zoveel mogelijk de taal van hier te spreken. Maar daar hield het niet mee op, Manjila wou ook de andere landstalen onder de knie krijgen en ging Frans en Duits studeren.

Ze heeft nooit de liefde voor haar land verloren en ze zette zich daarom enthousiast en belangeloos in voor organisaties zoals Bikas, waarvan ze ook bestuurslid was.

Lieve Manjila, corona heeft onze fysieke vergaderingen tot een minimum herleid, maar we zullen nooit je parelende lach en je inzet tijdens onze samenkomsten in Antwerpen vergeten. Overall was je er bij, alle activiteiten van Bikas mochten op je aanwezigheid rekenen. Ook tijdens het Nepalweekend in Mol zorgde jij er voor dat de Nepalese gemeenschap meer dan vertegenwoordigd was.

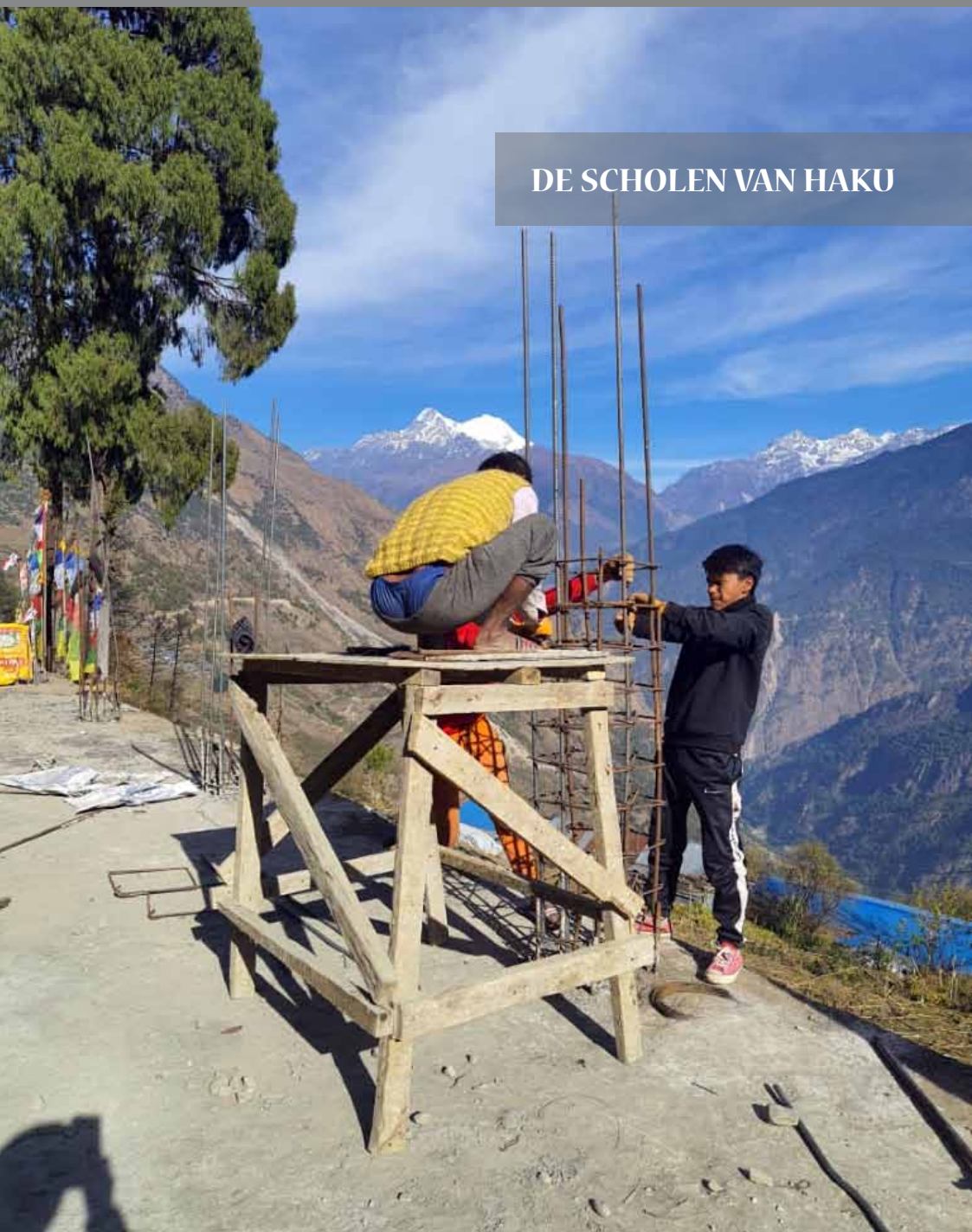
Je laat nu liefhebbende echtgenoot, een zoon en schoondochter, familie en vele vrienden verweesd achter. Woorden van troost schieten ons te kort. De herinneringen aan jou als levensblijve en moedige dame zorgen ervoor dat je steeds onder ons blijft.

Het ga je goed lieverd, daar aan de overkant, hier blijft er voor jou altijd een plaatsje vrij in ons hart...

Namens het Bikas bestuur

DE SCHOLEN VAN HAKU

DE SCHOLEN VAN HAKU Hoopvol kijken naar de toekomst...

Goed nieuws! Begin december is men in Thulo Haku begonnen met de bouw van de eerste verdieping van de school.

Het waren de vrouwen die het voorbereidende werk deden. Grote stenen kaptten zij tot kleine steentjes. Samen op de grond in een cirkel zittend en met een hamertje kappen, uren aan een stuk, tot er een hoop stenen klaar lag voor het bouwwerk. Ondertussen werden door ezels en dragers allerlei materialen aangevoerd. Sinds de weg tot Haku Besi - het lager gelegen dorp - er gekomen was, ging het transport beduidend vlugger én goedkoper dan voorheen. Door de coronapandemie hadden de werken vertraging opgelopen en daardoor kwam de kostprijs van het transport lager te liggen. Tijdens een crisisperiode een welgekomen voordeel.

Ijzere staven, bakstenen, cement en andere bouwmaterialen werden naar Thulo Haku gebracht.

Dan was het aan de mannen om zich op het werk te storten. Steen na steen werd de eerste verdieping gebouwd en stilaan kreeg de school meer en meer vorm.

Bijna dagelijks kreeg ik foto's doorgestuurd en het was alsof ik mee op de werf stond.

Ik zag dat men met beperkte middelen en vereende krachten toch veel werk kon verzetten. Ook al is niet alles zo professioneel gedaan als bij ons, het resultaat mag zeker gezien worden.

De muren werden bepleisterd, de dakconstructie werd bevestigd en nu kan men stilaan overgaan tot de afwerking.

De ramen en de vensters worden geplaatst, de vloerbekleding en elektriciteit worden gelegd. Ondertussen werd de school al geel geverfd. Deze kleur verwijst naar een gemeenschapsschool. Als de bouw klaar is kunnen we beginnen aan het schoolmeubilair. Binnen enkele weken kunnen de vier nieuwe klaslokalen in gebruik genomen worden.

Ondertussen hebben we ook aandacht voor het inhoudelijke aspect. Een schoolgebouw hebben is één zaak. Gemotiveerde leerkrachten hebben is een ander onderwerp.

Samen met CEPP, Centre for Educational Policies and Practices, zullen we de volgende drie jaar een trainingsaanbod voor leerkrachten voorzien in de scholen van de vier Haku-dorpen. Ook wil CEPP inzetten op natuurbehoud en nagaan hoe de erosie, die voor landverschuivingen zorgt, kan worden tegengegaan. De jarenlange ervaring die CEPP heeft in afgelegen gebieden zal hier heel goed van pas komen.

Normaal zouden twee mensen van CEPP begin januari naar Haku gaan om het project op te starten. Doordat verschillende werknemers van CEPP in quarantaine zaten, werd de startdatum opgeschoven naar eind januari.

We zijn heel benieuwd hoe de scholen van Haku de mensen

ONZE PROJECTEN

van CEPP gaan verwelkomen en hoe de samenwerking zal verlopen.

We hopen dat het drie vruchtbare jaren mogen worden waar de schoolkinderen alleen maar beter van kunnen worden.

Met Bikas blijven we inzetten op verbetering in de scholen van de vier Hakudorpen want ieder kind heeft recht op degelijk onderwijs.

Betty Moureaux,
voorzitster BIKAS vzw

Wil ook jij Haku steunen, dan kan dit op het rekeningnr van BIKAS BE32 2200 7878 0002 met vermelding HAKU. Alvast bedankt voor jullie steun.

Voor meer foto's en filmpjes kan je terecht op onze website: <https://bikas.org/haku>

MALLAJ

Foto 22

MALLAJ
Stand van zaken op 20 januari 2022

In het laatste tijdschrift van vorig jaar kon je lezen dat het bekisten en opvullen van de kolommen voor het plafond van het gelijkvloers klaar zou zijn tegen 1 november. En dat is ook zo gebeurd zoals je kan zien op foto 15. Enkele dagen later is men dan begonnen met het klaarmaken van de bekisting van de balken en het leggen van de roostering als ondersteuning van de betonplaat (foto 16).

Vervolgens werden dan de verschillende bewapeningen aangebracht (foto's 17 en 18) en op 24 november startte men met het gieten van het beton (foto's 19 en 20). 's Anderendaags was het betonneren volledig klaar (foto 21).

Begin december werd de bewapening van de kolommen van de verdieping geplaatst (foto 22) en ook de bekisting ervan in orde gemaakt (foto 23) waarna men al vlug begon met het vullen van de kolommen (foto 24).

Half december is men gestart met de bekisting van de balken voor het plafond van de eerste verdieping (foto 25) en het leggen van de roostering (foto 26) met afdekplaten (foto 27). Nadien werd ook hier weer de nodige bewapening aangebracht (foto's 28 en 29) alvorens te beginnen met het gieten van de betonplaat en de balken (foto's 30, 31 en 32). Op 3 januari werden de betonwerken beëindigd.

Ondertussen is men begonnen met het metselen van de binnen- en buitenmuren (foto 33). De arbeiders hebben een tijdje verlof gehad. De ramen en deuren werden op 22 januari geleverd (foto's 34, 35 en 36). Hierna kunnen ze dan weer verder met de afwerking.

Haku-fonds, Jill, José en Karel

Meer foto's en filmpjes kan je vinden op de Bikas website: <https://bikas.org/mallaj>

ONZE PROJECTEN

Foto 18

Foto 19

Foto 20

Foto 21

Foto 23

Foto 24

OPNIEUW FISCALE ATTESTEN VOOR DE PERIODE 2022_2027

Foto 25

Foto 26

Foto 34

Foto 27

Foto 29

Foto 35

Foto 30

Foto 31

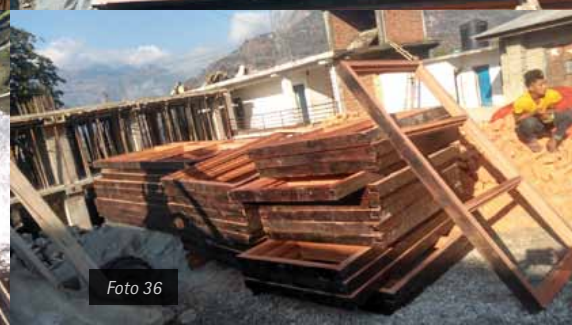

Foto 36

Foto 32

Foto 33

OPNIEUW FISCALE ATTESTEN VOOR DE PERIODE 2022_2027

Zoals in het vorige tijdschrift werd vermeld zullen alle schenkingen vanaf 1 januari 2022 tot 31 december 2027 opnieuw een attest voor fiscale aftrekbaarheid ontvangen.

Het attest ontvang je in de maand maart na het jaar van de gift om het dan bij de belastingaangifte te voegen. Dit geldt voor giften vanaf 40 euro op jaar-basis. Het belastingvoordeel bedraagt 45 procent, onafhankelijk van het inkomen.

We stellen je bijdrage heel erg op prijs en hopen weer extra steun te mogen ontvangen om de huidige projecten te kunnen verderzetten en nieuwe projecten te kunnen uitvoeren.

We blijven jullie op de hoogte houden over de besteding van de fondsen. En zoals de doorlichting van de boekhouding van 2020 door de overheid vermeldde: 98,34 procent van de giften gaat ook naar Nepal. Enkel druk- en verzendingskosten van het tijdschrift en bankkosten maken dat dit net geen 100% is.

Bijdragen kunnen gestort worden op het rekeningnummer van Bikas BE32 2200 7878 0002 met eventueel de naam van het project dat je wenst te steunen.

Wil je dit project in Mallaj steunen dan kan dit op het rekeningnr van Bikas BE32 2200 7878 0002 met vermelding MALLAJ.

Alvast dhanyabad, bedankt voor de steun.

ONZE PROJECTEN

VAN SCHOOL TOT SCHOOL

MOTIVATIE IS DE SLEUTEL

Gemotiveerde leerkrachten, een warme en mooie klas, een leuke speelplaats... Dat alles draagt bij tot een kindgerichte, gelukkige schoolomgeving. Onze partners van CEPP, het Centre for Educational Policies and Practices, steunen plattelandsscholen om deze doelstellingen te verwezenlijken.

Padma en zijn collega's, onderwijzers in Jutepani, Sindhuli District, maken hun eigen lesmaterialen. Ze willen de kinderen meer leren over de plaatselijke flora.

Leerkrachten van Hakpara, Sindhuli beschrijven miniversies van traditionele landbouwwerktuigen om de kinderen te onderwijzen over hun eigen leefomgeving.

De speelplaats motiveert de kinderen om op tijd naar school te komen... Foto uit Jutepani, Sindhuli.

'Van School tot School' is ook een samenwerking tussen Nepalese onderwijzers en Vlaamse hogescholen. In januari 2020 schilderden Lore, Elisa en Astrid, studenten van de lerarenopleiding aan Erasmus Hogeschool Brussel dit landschap in het tweede leerjaar in de school van Simras, Sindhuli. Het is een getrouwe weergave van de schoolomgeving in het dorp en het helpt de kinderen met verplichte lesonderwerpen zoals rekenen, tamme en wilde dieren, kleuren benoemen en vertellen over het dagelijks leven.

CEPP medewerkers en de kinderen van Simras zijn één en al aandacht tijdens een vormingsactiviteit.

Wellicht voel je je ook gemotiveerd om CEPP en scholen op het platteland te helpen om de kwaliteit van het basisonderwijs te verbeteren.

Paul Beké en Carine Verleye

Jouw gift op BE32 2200 7878 0002 van Bikas vzw, met 'Van School tot School' als vermelding, vormt een gewaardeerde steun in de rug!

JO LOGGHE NOODFONDS

Dat Covid-19 ook in Nepal nog steeds stevig blijft inhakken op het leven van alledag zal jullie wel niet verwonderen. Zo zijn er vandaag slechts bijeenkomsten tot 25 personen toegelaten! Klimmers, trekkers en andere toeristen blijven omwille van deze onzekere toestand nog steeds weg. Tal van wisselende, maar noodzakelijke coronamaatregelen verhinderen een heropstart van de normale economische – in het bijzonder de toeristische – activiteiten. Dat toerisme dan ook een van de ergst getroffen sectoren is, hoeft geen betoog. Met veel werkloosheid tot gevolg...

Vorig jaar zijn we er in geslaagd om duizenden voedselpakketten te bedelen aan de noodlijdende Nepalese bevolking. Een zegen voor de vele hulpbehoevenden, dankzij jullie vrijgevigheid!

Onze partner in Nepal, de Climate Alliance of Himalayan Communities (CAHC), zorgde voor een correcte afhandeling. En zij zal dit in de nabije toekomst nog verder (moeten) doen.

Naast voeding zijn er vandaag de dag nóg dringende behoeften, voornamelijk medische voorzieningen zoals zuurstofapparatuur en mondmaskers. Momenteel woedt er in Nepal de derde coronagolf en er werd dan ook onmiddellijk een lockdown in verschillende regio's ingesteld. Dus geen verplaatsing meer mogelijk of althans zeer beperkt. Deze immobiliteit, samen met de stijging van het aantal Covid-patiënten, deed de vraag naar zuurstofapparatuur in vele medische hulpposten in de Himalayaregio sterk stijgen. Immers, deze apparaten blijken de gemakkelijkste en snelste manier voor toediening van zuurstof aan patiënten in nood.

Daarom wil bovengenoemde organisatie CAHC zuurstoftoestellen verdelen in afgelegen gebieden. Zo zullen onder meer de districten Sindhupalchowk, Dolakaha, Solukhumbu, Sankhuwasabha, Rasuwa en Gorkha een toestel toegewezen krijgen. Later zullen ook nog toestellen naar dorpsgemeenschappen in de Kathmanduvallei gaan. Deze verdeling zal gebeuren op basis van hoogdringendheid en noodzakelijkheid in functie van de gegeven situatie.

Wij willen met het Jo Logghe NOODFONDS deze actie, die levens kan redden, graag ondersteunen. Daarom blijft jullie geldelijke bijdrage tijdens deze pandemie nog steeds noodzakelijk.

Overschrijven kan op rekening: BIKAS vzw
BE32 2200 7878 0002 met vermelding:
Jo Logghe NOODFONDS.
(Bijdragen vanaf 40 euro zijn fiscaal aftrekbaar.)

Dhanyabad, dank...
de familie Logghe

ONZE PROJECTEN

DHANYABAD

KERSTMARKT AAN HUIS

Niettegenstaande er vorig jaar geen kerstmarkten of geschenkenbeurzen toegelaten waren, is de werkgroep Lille/ Oud-Turnhout niet bij de pakken blijven zitten. Na overleg besloot het team Jill, Karel, José en Guy om de aangeboden producten digitaal huis aan huis te verkopen.

Er werd volop rondgemaild en gevraagd wie de ambachtelijke keramische potjes, al dan niet gevuld met zelfgemaakte ree- of eendenpaté, of met homemade confituur of met kweepeer- en kersenlikeur van eigen fabricaat wou kopen.

Het resultaat was verbluffend, op amper twee dagen tijd was alles uitverkocht. Jill heeft de ontwerpster van de keramieken potjes moeten vragen of er nog bijgemaakt konden worden. Na het bevestigende antwoord zijn er nog meer dan 40 potjes paté aan de man gebracht.

Iedereen die de paté, confituur en/ of de likeur onder-tussen geproefd heeft, is inmiddels laaiend enthousiast en heeft reeds voor de volgende uitgave een bestelling geplaatst.

De opbrengst van de culinaire huis-aan-huis verkoop gaat naar de bouw van de school in Mallaj.

Dhanyabad aan al onze afnemers!

Namens het team van de Kempen Jill, José, Guy en Karel

DHANYABAD

Dank aan onze sponsors:

Bikas vzw mocht in november en december 2021 volgende subsidies en giften ontvangen:

- 1009 euro van Oxfam Wereldwinkel Gentbrugge-Ledeberg voor de werking 'Van School tot School' van Paul Beké en Carine Verleye
- 2000 euro van GROS Leopoldsburg voor de scholen van Haku
- 250 euro van Polygon -Cs BVBA Antwerpen voor de scholen van Haku
- 109 euro van Fiesta Mundial vzw Balen voor de school in Mallaj
- 200 euro van Neos Leopoldsburg voor de scholen van Haku
- 1500 van GROS Zonhoven voor de school in Mallaj

DHANYABAD

DHANYABAD NEOS LEOPOLDSBURG

Michel Scaut een fervente Nepalreiziger en Bikas sympathisant organiseerde op 5 oktober vorig jaar voor Neos Leopoldsburg een lezing over het Midden Oosten, het Vietnam van onze tijd.

De grote zaal van het cultureel centrum van Leopoldsburg bracht zo'n 150 geïnteresseerden samen. De inleiding met als thema 'Het verwerken van trauma's in oorlogsgebieden' werd gegeven door psycholoog Erik De Soir.

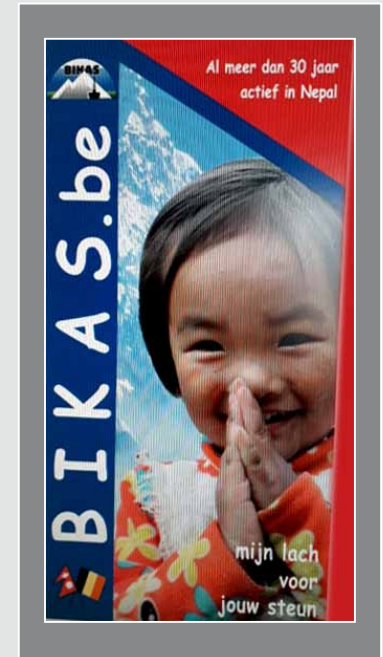
Nadien maakte Rudi Vranckx, de Midden Oosten kenner bij uitstek, aan de hand van confronterende beelden en begeleidende woorden veel emoties los en gaf een verrijkende kijk op de explosieve situatie in het Midden Oosten.

Het werd een onvergetelijke ervaring.

Dank zij het grote succes van de lezing heeft Neos Leopoldsburg een bedrag van 200 euro geschonken aan Bikas vzw, meer bepaald aan het Haku-project, dat zeer nauw aan het hart ligt bij een groep Neos-leden, tevens Nepal-reizigers.

Najaar 2021 zette Michel zijn schouders ook onder Kampo Mundo. Een info- en gespreksavond op 28 oktober rond vluchtelingen en ontwikkelingssamenwerking kon rekenen op een ruime belangstelling. Aansluitend bij deze activiteit werd in de foyer van het cultureel centrum een 'kennis-markt' georganiseerd rond een aantal projecten gesteund door de GROS Leopoldsburg (Gemeentelijke Raad voor Ontwikkelingssamenwerking). Bikas was hier aanwezig met een mooie stand met info over het Haku project. Deze stand werd ingericht en bemand door Michel Scaut, die tijdens het evenement o.a. een 20-tal Bikas kalenders wist te verkopen. De inspanningen van de lokale mensen achter het Haku project werden door de GROS Leopoldsburg beloond met een toelage van 2000 euro aan de vzw Bikas.

Wij zijn Leopoldsburg en zeker de voortrekker Michel Scaut heel dankbaar voor deze inzet en steun. Dhanyabad... oprecht dank!

BIKAS ONLINE

Buiten onze website - <https://www.bikas.org/> - zijn we nu ook te vinden op Facebook, zoek naar Bikas België-Belgique ... en word vriend van Bikas!

HET BIKAS TIJDSCHRIFT IN KLEUR???

Dat kan als je over een e-mail adres beschikt. Stuur je e-mailadres naar info@bikas.be, met de vermelding 'Bikas tijdschrift digitaal'. Uiteraard kan je ook de papieren Bikas blijven ontvangen, vermeld dan 'Bikas tijdschrift digitaal EN per post'.

NEPAL STREEFT NAAR MEER GENDERGELIJKHEID

Het land stapt mee in een internationale samenwerking om de genderkloven in de energievoorziening aan te pakken. Volgende projecten gaan van start.

Schone energie, ook in de keuken, staat hoog op de agenda. Elektrisch koken is een belangrijk aandachtspunt. Tegelijkertijd blijkt er een gat in de markt te ontstaan namelijk de dienst na verkoop. WoNEE – Women's Network for Energy and Environment – wil hier iets aan doen door vrouwen die een winkel voor elektrische apparaten bezitten, op te leiden om ook onderhouds- en reparatiediensten te kunnen aanbieden. Wanneer klanten weten dat ze in de winkel ook terecht kunnen als hun apparaten onderhoud nodig hebben, zal dit het elektrisch koken bevorderen. Het levert de winkeliers ook extra inkomsten op.

Het productieproces van Lokta papier is ook vatbaar voor verbetering. Lokta is een typisch en traditioneel handgemaakt papier dat na de opkomst van het toerisme in de jaren 1970 sterk gegeerd is bij de buitenlandse bezoekers. Momenteel groeit de Lokta papierindustrie met een snelheid van 15 procent per jaar. Het productieproces is echter heel vervuilend en energieverslindend. Vijfenzeventig procent van de Lokta producenten zijn vrouwen. Zij worden dus het meest getroffen door de barre werkomstandigheden in de giftige omgeving.

Streefdoel is de traditionele open kookvaten te vervangen door kookvaten onder druk, waardoor de kooktijd verkort wordt en de giftige rook vermindert. Een zonneboiler zorgt voor brandstofbesparing.

Op het platteland is de deelname aan economische activiteiten door vrouwen erg beperkt. Door de huishoudelijke taken en de zorg voor ouderen, kinderen en zieken beperkt het leven van de vrouwen zich tot het huis en directe omgeving. Het Gham Shhaya Farms project wil het 'achtertuininkomen' stimuleren. Concreet betekent dit de vrouwelijke boeren aansporen om zonne-energie te gebruiken. De zonnepanelen produceren energie voor het koelen van de melk en andere zuivelproducten, voor de lampen die in kippenboerderijen de temperatuur regelen. Compost wordt geproduceerd via vermicultuur, wormenbakken waarin wormen de afvalproducten omzetten in voedselrijke grond en organische meststof.

Overschotten van landbouw en pluimveeteelt kunnen verkocht worden en zijn een extra bron van inkomsten.

Drie projecten, waarin de actieve deelname van vrouwen aan het economisch leven wordt bevorderd, kunnen voor de toekomst een belangrijk verschil maken.

SALBORDEN

Op 20 februari zal het één jaar geleden zijn dat Fik Seymus overleed, de man, 'papu', die aan de wieg stond van de Sailasadak, een prestigieus project dat de steun kreeg van Bikas. Tussen 2006 en 2007 werden twee dorpen door een weg verbonden...

Onderstaand stukje over de sakuwaboom en de salborden schreef hij destijds neer in zijn 'kladschrift', zijn 'cahier de brouillon'. We laten Fik even aan het woord:

salborden

In het hindu-wereldje kent men heel wat kleurrijke taferelen waarbij men veelvuldig gebruik maakt van bladborden, grote en kleine. Die bladeren zijn afkomstig van sal of de sakuwaboom (*Shorea robustica*).

Deze boomsoort verkiest warme groeiplaatsen en je vindt hem tot ongeveer 1500 meter hoogte. Vooral in de Terai en in de heuvels voelt hij zich lekker.

De leerachtige glanzende bladeren kan je in Kathmandu en Pokhara op heel wat marktjes vinden. Ze zijn normaal in vuistdikke bundeltjes verpakt of reeds tot borden omgevormd.

Vooraf vrouwen zijn handig in het maken van die hebbingetjes. Met stukjes stevige grashalmen worden de bladeren aan elkaar bevestigd, tot een schotel, of kopjes of wat anders.

Het zijn daarom dus ook ecologisch verantwoorde wegwerpingen die op hun beurt door de vele straat(heilige)koeien gegeerd worden.

Vroeger werden ze gebruikt bij huwelijken waar soms tot enkele duizenden gasten aan de dis zaten. Wat nu nog trouwens het geval is te lande.

Cateringbedrijven maken nu gebruik van borden in aluminiumfolie, handig maar in de natuur niet direct ideaal en afbreekbaar.

Het hout van de salboom is gegeerd als timmerhout. Zo is de Kathamanda tempel die in de buurt van de Hnuman Dhoba te Kathamanda staat, gemaakt uit één salboom, althans volgens de overlevering. Kathamanda is naar deze tempel genoemd.

Oorspronkelijk was het helemaal geen sacraal gebouw, maar een grote hal voor het houden van vergaderingen en het spreken van recht.

In de 11e eeuw was de tempel het hoogste en grootste gebouw waar de twaalf stadsvorsten hun gezamenlijke vergaderingen hielden. Dit bouwwerk stond in die tijd heel centraal in de stad.

De sakuwaboom bevat heel wat goede medische eigenschappen. Hij werkt adstringerend, onder meer bij diarree en bloedingen. Een aftreksel van het hout kan men gebruiken om wonden te zuiveren. De hars bevat tot 60 procent etherische olie en die kan gebruikt worden als afrodisiacum. Het zagemeel van het hout wordt nog steeds gebruikt bij het vervaardigen van wierookstokjes.

Je ziet wat je al dan niet kan vinden aan informatie in je salbord!

(Kathmandu komt van het Sanskriet en betekent 'huis van hout')

De gletsjers in de Himalaya smelten alsmaar sneller en bedreigen de watervoorziening van honderden miljoenen mensen in Azië. Een nieuw onderzoek onthult dat de gletsjers er sneller krimpen dan elders in de wereld. Ze hebben de afgelopen decennia tien keer sneller ijs verloren dan gemiddeld. Ze zijn nu al veertig procent van hun oppervlakte kwijt.

Tien grote rivierbekkens, die de meest bevolkte landen van de wereld van water voorzien, worden gevoed door de gletsjers van de Hindu Kush en de Himalaya. Zowat 240 miljoen mensen zijn van deze watervoorraden rechtstreeks afhankelijk voor hun drinkwater; 1,9 miljard mensen hebben deze bekkens nodig voor onder meer energie en het bevoeien van landbouwgrond. De versnelling van het smelten heeft aanzienlijke gevolgen voor de belangrijkste riviersystemen van Azië, met name de Brahmaputra, de Ganges en de Indus.

De derde grootste hoeveelheid gletsjer-ijs bevindt zich in het Himalaya gebergte, na Antarctica en het Noordpoolgebied. Daarom wordt de Himalaya vaak 'de derde pool' genoemd.

Het sneller smelten van de Himalaya-gletsjers de afgelopen tientallen jaren valt samen met de door de mens veroorzaakte klimaatverandering.

Een artikel over deze nieuwe studie werd gepubliceerd in 'Scientific Reports' en het maakte eveneens een reconstructie van de grootte en het ijsoppervlak van 14 798 Himalaya-gletsjers tijdens de Kleine IJstijd. Het onderzoek wees uit dat de gletsjers ongeveer 40 procent van hun oppervlakte hebben verloren, van 28 000 km² toen tot ongeveer 19 600 km² vandaag.

In die periode hebben de gletsjers tussen de 390 km³ en 586 km³ ijs verloren wat ongeveer te vergelijken valt met het ijs dat zich

tegenwoordig in de Centraal-Europese Alpen, de Kaukasus en Scandinavië samen bevindt. Het vrijgekomen smeltwater heeft de zeespiegel over de hele wereld doen stijgen met 0,92 mm tot 1,38 mm.

Het onderzoeksteam gebruikte satellietbeelden en digitale hoogtemodellen om contouren te maken van gletsjers van 400 tot 700 geleden en om eveneens het ijsoppervlak te reconstrueren. De satellietbeelden onthulden richels die de toenmalige gletsjergrenzen markeren. De onderzoekers gebruikten de geometrie van deze richels om de omvang van de voormalige gletsjer en hoogte van het ijsoppervlak te schatten. Door deze gletsjerreconstructies te vergelijken met de huidige gletsjers werd het volume en dus het massaverlies tussen de Kleine IJstijd en nu bepaald.

Opmerkelijk is dat de gletsjers in de Himalaya over het algemeen sneller massa verliezen in de oostelijke regio's, ook in Oost-Nepal en in Bhutan. Volgens de studie zou dit te wijten zijn aan verschillen in geografische kenmerken aan de twee kanten van de bergketen en hun interactie met de atmosfeer en dat resulteert in verschillende weerpatronen.

De Himalaya-gletsjers nemen ook sneller af in omvang als ze uitmonden in meren. Het aantal en de grootte van deze meren nemen toe, dus mogen we een aanhoudende versnelling van het dooiproces verwachten.

Ook gletsjers met grote hoeveelheden puin op hun oppervlak verliezen sneller aan massa. Niettegenstaande ze slechts 7,5 procent van het totale aantal gletsjers uitmaken, droegen ze bij tot ongeveer 46,5 procent van het totale volumeverlies.

AFSCHEID VAN ONZE OUD-ONDERVOORZITTER MAURITS VREUGDE

Een kleine twee weken voor het ter perse gaan van dit tijdschrift bereikte ons het droevige nieuws dat ook Maurits Vreugde van ons is heengegaan. Hij was reeds een tijdje ziek, dat wisten we, maar een afscheid komt toch steeds onverwacht.

Toen in 2018 Claude Van Collie ontslag nam als ondervoorzitter van de Franstalige afdeling nam Maurits zijn plaats in als ondervoorzitter.

Maurits was een gerenommeerd chirurg met als specialisatie bot- en gewrichtsaandoeningen. In die hoedanigheid trok hij meermaals op missie om onder andere het team 'Artsen Zonder Vakantie' te vergezellen op missies in Afrika.

Maar Nepal was toch het land waar zijn hart wellicht het sterkst naar uit ging. Jaren was Maurits actief bij en later voorzitter van de Belgium Nepal Friendship Association – waar onze BIKAS-secretaris Peter David voordien nog ondervoorzitter was.

Na enkele trekkings eind jaren 70 en betrokken bij de succesvolle Annapurna expeditie van 1982, nam hij als expeditie-arts deel aan de eerste Belgische Mount Everest expeditie in de winter van 1988. Helaas moest Rudy Van Snick deze poging staken op nauwelijks 150 meter van de top. Alsnog behaalde deze in 1990 de top. Ook Nico Smeets, materiaaldeskundige en mede-stichtend lid van Bikas – als vertegenwoordiger van de expeditie – was mee tijdens deze onderneming. Voor onze secretaris, Peter David was het sociale project verbonden aan de expeditie, een watervoorziening in een dorp van de Everest regio dat samen met Roger De Groen werd gerealiseerd, de eerste kennismaking met Maurits. Tijdens de voordrachten na en over deze expeditie kon het pas opgerichte BIKAS zich voorstellen en werden de eerste 200 betalende gezinnen geworven.

Maurits heeft nog vele trekkings geleid in Nepal bij voorkeur naar gebieden die recent geopend werden. Omer, onze webmaster kan er van meespreken. Mariette Ballegeer, bestuurder, was vanuit haar functie toen op de Royal Nepalese Embassy ook al een oude bekende.

De banden met Bikas werden terug sterker toen de stichter en eerste voorzitter van BIKAS, Jos Gobert, aan Maurits vroeg, toen deze op trekking vertrok naar de Makalu, om onderweg inlichtingen in te winnen over de dringende noden van het hospitaal in Khandbari.

Maurits schreef, toen hij zich voorstelde in het BIKAS-tijdschrift, over zijn diepere kennismaking met BIKAS: "Ik was vooral aangetrokken door de betrokkenheid van de bestuursleden en de gedrevenheid om sociale projecten in het hooggebergte te verwezenlijken." Maurits werd toen adviserend bestuurslid, hoofdzakelijk voor de medische problemen en specifiek in het kader van het districtshospitaal.

Dat stimuleerde hem jaren later ook om ondervoorzitter te worden van BIKAS: "Ik voel me nu in de functie van Franstalig ondervoorzitter nauwer betrokken bij de projecten het Khandbari hospitaal en het dispensarium in Num."

In 2020 moest Maurits omwille van gezondheidsredenen zijn functie als ondervoorzitter voor Wallonië opgeven. Hij werd toen opgevolgd door Daniel Hendrix, toen nog penningmeester van Bikas vzw.

Maurits onbaatzuchtigheid en zijn onvoorwaardelijke sociale inzet voor de medemens wereldwijd strekt ons tot voorbeeld. Het is een weergave van wat BIKAS wil zijn en het is ook de reden van onze dankbaarheid dat wij hem in ons midden steeds mochten verwelkomen.

Maurits is aan zijn laatste reis begonnen, zoals zijn partner Kristine het zo mooi verwoordde, op 26 januari op 83-jarige leeftijd. Maurits, het is met pijn in het hart maar ook met een hart vol dankbaarheid dat we afscheid nemen. Dhanyabad, merci, dankjewel lieve vriend...

Namens het Bikas bestuur

ISRAËL ZOEKT VERPLEEGKUNDIG PERSO- NEEL IN HET BUITENLAND

Wegens tekort aan zorgpersoneel wil Israël Marokkaanse hulpverleners in dienst nemen. Onderhandelingen tussen beide landen zijn ondertussen gestart. In de nabije toekomst wil men ook 2 000 verzorgers uit Nepal naar de Israëlisch bejaardentehuizen laten komen.

IMPORT VANUIT CHINA LOOPT VERTRAGIN- GEN OP

Tatopani, op de Nepalees-Tibetaanse grens, is een grote handelspost tussen Nepal en China. Zendingen die hier de grens moeten passeren, lopen momenteel meer dan zes weken vertraging op. Handelaars die half augustus een bestelling kant-en-klare kledij plaatsten in afwachting van het Dashain-winkelseizoen, zagen deze koopperiode voorbijgaan omdat de douane procedures te veel tijd in beslag namen. China laat slechts een beperkt aantal containers langs de grens naar Nepal passeren. Deze containers bevatten appels, gember en kleding. Volgens de gedupeerde handelaars ontmoedigt China de bilaterale handel onder het voorwendsel van aardbevingen, overstromingen en aardverschuivingen. Ze verzoeken daarom de Nepalese regering van de zaak met de Chinese autoriteiten te bespreken.

GESTOLEN BOEDDHABEELD NA 40 JAAR TE- RUG IN KATHMANDU

Op 9 januari van dit jaar werd het ondertussen gerestaurerde beeld feestelijk verwelkomd in de Nepalese hoofdstad. Het beeld, dat dateert uit de 12e eeuw, werd in 1975 gestolen en dat zorgde toen voor opschudding want het is gemaakt van steen en het is vier meter hoog. Begin dit jaar verscheen er een bericht op de Facebook-pagina Lost Arts of Nepal waaruit bleek dat een beeld te zien was in het Nationaal Museum van Nepal in Chhauni dat mogelijk het gestolen artefact was. De autoriteiten hebben er voor gezorgd dat het beeld werd teruggebracht naar het boeddhistisch klooster in Kathmandu waar het rechtmatig thuishoort. Omdat het gestolen beeld te zwaar was, liet de dief het achter in het Kamalpokhari gebied. Het werd van daaruit door museumambtenaren naar het museum in Chhauni gebracht. Het museum handelde te goeder trouw.

VOORLOPIG GEEN IDENTITEITSKAARTEN VOOR TIBETAANSE VLUCHTELINGEN

In het voorstel om identiteitsbewijzen uit te reiken aan vluchtelingen is er nog geen beslissing genomen over de afgifte van identificatiekaarten aan Tibetaanse vluchtelingen die in Nepal wonen. Als het voorstel wordt goedgekeurd, kan er wel begonnen worden met vluchtelingen uit Bhutan te voorzien van identiteitskaarten. Het VN-vluchtelingengagentschap (UNHCR) schat dat er meer dan 12 000 Tibetanen in ballingschap leven in Nepal. Ondanks regelmatige

oproepen van regeringen en mensenrechtengroeperingen maakt Nepal nog steeds geen aanstellen om ID-kaarten te geven aan Tibetaanse vluchtelingen. Het land is daarmee gestopt in 1994. Dit is grotendeels te wijten aan de groeiende banden met China en het harde optreden van dat land tegen Tibetanen overal ter wereld. De economische en politieke invloed van China op het 'kleine' Nepal zijn erg groot. Tibetaanse vluchtelingen zonder identiteitsbewijs kunnen geen hoger onderwijs volgen, handel drijven of activiteiten organiseren om in hun levensonderhoud te voorzien.

NIEUWE SOORT SLANG ONTDEKT DANK ZIJ INSTAGRAM-POST

Tijdens de lockdown van 2020 fotografeerde een postdoctorale student een slang in zijn achtertuin en plaatste de foto op de social media. Een herpetoloog zag deze foto en kwam tot de bevinding dat het om een onbekende soort slang ging. Door de coronacrisis moest men wachten op verder onderzoek tot begin 2021, toen de laboratoria terug open mochten. De slang behoorde tot een groep die gewoonlijk kukri-slangen wordt genoemd, verwijzend naar hun tanden die gebogen zijn als een kukri, de dolk van de Gurkha krijgers. Maar dit exemplaar behoorde niet tot de gewone kukri-slangen uit de regio. De nieuwe soort werd *Oligodon churahensis* genoemd, naar de Churah-vallei in Himachal Pradesh waar de soort werd ontdekt.

GESLACHTSCATEGORIE 'ANDEREN'

Deze derde geslachts categorie voor burgerdocumenten werd in 2013 geïntroduceerd, in 2021 gebeurde dit ook tijdens de volkstelling. Ambtenaren van het Centraal Bureau voor de statistiek bezochten in het najaar van 2021 de huizen van de 30 miljoen inwoners. De respondenten hadden de mogelijkheid om naast man of vrouw ook voor 'andere' te kiezen. Niettegenstaande de baanbrekende hervormingen die discriminatie op grond van geslacht of seksuele geaardheid verbieden, zeggen rechtenactivisten en de LGBT-gemeenschap dat er nog steeds onderscheid en achterstelling bestaan op het gebied van banen, gezondheid en onderwijs.

VACCINATIECAMPAGNE OP VOLLE TOEREN

De Nepalese minister van volksgezondheid Birod Khatiwada wil tegen half april alle volwassenen gevaccineerd zien. De regering zal werknemers inhuren en vaccinatiecentra opzetten in alle uithoeken van het land. De vaccinatiecampagne begon met vaccins die door India werden geschonken, maar toen het buurland werd getroffen door een verwoestende coronagolf werd de export van vaccins stopgezet. Ondertussen heeft China miljoenen doses verkocht en 2 miljoen doses cadeau gedaan. Nepal kocht en kreeg ook vaccins van de Verenigde Staten. Zwitserland heeft een half miljoen doses geschonken. Een tekort aan vaccins is er niet meer maar de belangrijkste zorg is dat ze ook in de afgelegen gebieden terecht komen.

NEPAL TELT BENGALSE TIJGERS

In december vorig jaar is men in Nepal begonnen met het tellen van deze grote katten. Dankzij verbeterde maatregelen tegen stropenij en mede door ook de plaatselijke bevolking te betrekken bij het welzijn van de dieren, is de tijgerpopulatie de afgelopen jaren gegroeid. De telling, die naar verwachting drie maanden zal in beslag nemen, gebeurt in fasen en wordt uitgevoerd met de hulp van cameravallen. In de eerste fase van de telling zijn meer dan honderd technici ingezet om de activiteiten van de tijgers te observeren. Tientallen boswachters, dierenartsen en veiligheidspersoneel zijn eveneens betrokken bij de actie. DNPWC (Department of National Parks and Wildlife Conservation) wil de resultaten bekend maken op de Wereld Tijgerdag, 29 juli van dit jaar. Volgens het Wereld Natuur Fonds leven er wereldwijd nog ongeveer 3 900 tijgers in het wild.

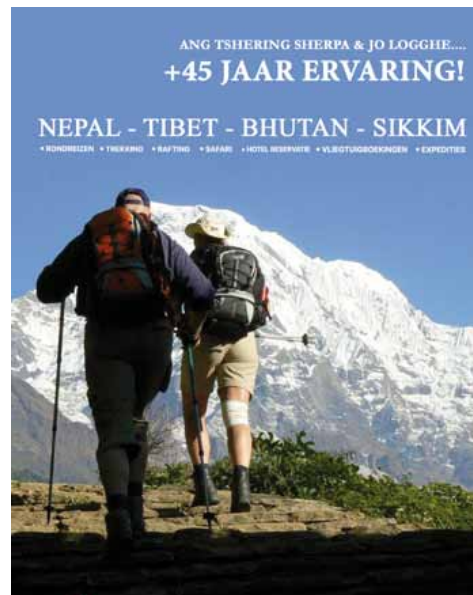
DODELIJKE ZANDWINNING

Jaarlijks verdrinken tijdens het regenseizoen tientallen kinderen in grote verlaten mijnschachten langs de oevers van rivieren. Zandwinning is in Nepal wijdverbreid en veelal illegaal en ongecontroleerd. Toch is de zand- en grindwinning gereguleerd en teerd en de regelgeving eist dat de aannemers na zandwinning de schachten opvullen, zodat ze niet kunnen vollopen met water. Maar deze regels worden op grove wijze genegeerd. In

het hele land zou jaarlijks meer dan 30 miljoen kubieke meter materiaal aan het rivierengebied worden onttrokken. Ondanks de vele protesten doen de aannemers gewoon verder waardoor er jaarlijks tientallen jonge drenkelingen te betreuren vallen na roekeloze zwempartijen in de verlaten schachten. De toememende zandwinning is het gevolg van de gestage vraag naar bouwmaterialen in het hele land. De handel is zo winstgevend dat de leiders van de politieke partijen, lokale besturen en politieke autoriteiten ook een graantje meepikken.

NEPALESE ANTI-BEKERINGSWET STRENG TOE- GEPAST

Op 30 november werd een Nepalese pastor door een rechtbank in Dolpa veroordeeld tot twee jaar gevangenisstraf en een boete van 165 dollar. De man zou zich schuldig hebben gemaakt aan gebedsgenezing. In maart vorig jaar werd hij voor het eerst gearresteerd nadat een YouTube video viraal ging waarin hij bad om zijn gemeenschap te genezen en te vrijwaren van Covid-19. Een maand na zijn arrestatie werd hij op borgtocht vrijgelaten maar nadien opnieuw opgepakt door de autoriteiten. De Nepalese christelijke gemeenschap beschuldigt de overheid van discriminatie, minachting en achtervolging.

P.O. Box 3022 Thamel, Kathmandu, Nepal / Phone: 00977 (1) 4424249
 Fax: 00977 (1) 4411878 / E-mail: contact@asian-trekking.com
 Contactadres en info: Astridlaan 39, 8310 assbroek
 Email: astrack@scarlet.be / Tel: 0473 32 65 87

reistips > reisverslagen > Reiskrant > vragendes
 wandel- en fietsgidsen voor binnen- en buitenland

**Plan zelf je reis
 ver weg én dichtbij**

www.wegwijzer.be

**WEGWIJZER VZW
 ONAFHANKELIJKE
 REISINFORMATIE**

BIKAS ACTIEF

zondag 13 maart 2022
van 10u00 tot 14u00*

Solidariteits Brunch

parochiezaal St Jan, De Nefstraat, Gierle

Ten voordele van: Broederlijk delen - HOURRAH! (Barkina Faso) - BIKAS vzw (Nepal)
YOCE schoolproject (Malawi)

In samenwerking met: Odam Winkeltwinkel Gierle

Vooraf inschrijven verplicht: gierle@oww.be GSM: 0484/91 96 68

**FAIR TRADE
GEMEENTE**

Volwassenen: 17 euro
Kinderen tot 11 jaar: 10 euro
Kinderen tot 4 jaar: gratis

* Wegens Covid is het aantal gelijktijdige bezoekers beperkt.
Daarom zal de brunch in 2 shifts verlopen: 10u00-11u30 en 12:00-14u00.

GIFTEN

OPNIEUW FISCALE ATTESTEN VOOR DE PERIODE 2022_2027

Schenkingen vanaf 1 januari 2022 tot 31 december 2027 zullen weer een attest voor fiscale aftrekbaarheid ontvangen.

Het attest ontvang je in de maand maart na het jaar van de gift om het dan bij de belastingaangifte te voegen. Dit geldt voor giften vanaf 40 euro op jaarbasis. Het belastingvoordeel bedraagt 45 procent, onafhankelijk van het inkomen.

Bijdragen kunnen gestort worden op het rekeningnummer van Bikas BE32 2200 7878 0002 met eventueel de naam van het project dat je wenst te steunen.

REDACTIE

De redactie van het BIKAS tijdschrift is in handen van Irene Van Driessche, bestuurslid Bikas. Je kan haar mailen en info toesturen op haar e-mailadres irene@bikas.be. Alle info over acties ten voordele van Bikas en Nepal zijn welkom. Ook reiservaringen en -tips, interessante weetjes...

[HTTPS://WWW.BIKAS.ORG/](https://www.bikas.org/)

Onze webmaster Omer D'Hondt is ondertussen volop bezig om onze website volledig drietaling gebruiksklaar te maken. Heb je suggesties? Mail ze dan door naar omer@bikas.be.

BIKAS

FOCUS OP NEPAL

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT VOOR ONTWIKKELINGSSAMENWERKING IN NEPAL
'BIKAS' ASSOCIATION VZW

colofon

Vol.33, n°1 - januari / februari / maart 2022 – Afgiftekantoor: GENT-X Erkenning : P206908

Steun: 15 EURO op rekening **BE32 2200 7878 0002** op naam van Bikas Association vzw. (fiscaal attest voor giften vanaf 40 EURO vanaf 2022)
Verantwoordelijke uitgever: Irene Van Driessche, Bresserdijk 9, 2400 Mol, irene@bikas.be **Secretariaat:** Karel Arets, Doolstraat 36, 2275 Gierle, België (alle briefwisseling op dit adres)- tel. 014 55 27 84 - info@bikas.be - www.bikas.be - Ondernemingsnummer Bikas 476 058 875 - Ook een Franstalige Bikas is verkrijgbaar, vraag informatie op het secretariaat - Opmaak en druk: www.dewrikker.be

'Bikas' is het Nepalese woord voor 'ontwikkeling'